

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: 1° Goedkeuring en machtiging tot ondertekening van de overeenkomst inzake politieke dialoog en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Cuba, anderzijds;
2° principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet houdende instemming met de onder 1° vermelde overeenkomst, ondertekend te ____ op ____.

1. INHOUDELIJK

Situering

Totstandkoming

Op 10 februari 2014, heeft de Raad van de Europese Unie zijn goedkeuring gehecht aan een besluit waarbij de Europese Commissie werd gemachtigd om de onderhandelingen over een overeenkomst inzake politieke dialoog en samenwerking met Cuba, op te starten.

Op 29 april 2014 werden de onderhandelingen opgestart. Na zeven onderhandelingsronden werd in maart 2016 de onderhandelingen succesvol afgerond. De voorliggende overeenkomst werd op 11 maart 2016 in Havana geparafeerd.

Het Europees Parlement werd tijdens de onderhandelingen geïnformeerd.

Gemengd karakter en ondertekening

Het gemengde karakter van de overeenkomst werd via schriftelijke procedure vastgelegd. Zowel de federale overheid als de gewesten, de gemeenschappen, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest oefenen hun bevoegdheden uit.

De WGV besliste ook de overeenkomst te laten ondertekenen volgens formule 3 van de ICBB, dit wil zeggen één enkele handtekening in naam van het Koninkrijk België, doch met vermelding van al de betrokken overheden onder de handtekening. Dit is de gebruikelijke formule voor de ondertekening door België van verdragen tussen de EU en derde landen.

De ondertekening is voorzien voor 12 december 2016 in de marge van de Raad van Buitenlandse Zaken.

(p.m.)

Context

Algemeen

De Republiek Cuba is een land in het Caribisch Gebied en bestaat uit het eiland Cuba, Isla de la Juventud en ruim 4000 kleinere eilanden. Sinds de revolutie van 1959 is het land officieel een socialistische staat. Cuba wordt sinds 2008 bestuurd door president Raúl Castro, secretaris-generaal van de Communistische Partij van Cuba. De president van Cuba dient voor vijf jaar en het aantal termijnen van het presidentschap is onbeperkt.

Op 17 december 2014 bereikten de presidenten van de Verenigde Staten en Cuba een historische doorbraak met de gezamenlijke aankondiging van de normalisatie van de relaties tussen de VS en Havana die sedert 1960 waren verbroken.

De Verenigde Staten hebben in juli 2015 hun ambassade in Havana heropend. In maart 2016, 90 jaar na het laatste bezoek van een VS-president, bracht president Obama een bezoek aan Cuba.

Relatie tussen de Europese Unie en Cuba

De relaties tussen de Europese Unie (EU) en Cuba worden momenteel geregeld door gemeenschappelijk standpunt 96/697/GBVB van 2 december 1996. In dit standpunt stelde de EU zich ten doel een overgangsproces naar een pluralistische democratie en eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden te bevorderen, alsook een duurzaam herstel en een verbetering van de levensstandaard van het Cubaanse volk.

Na Venezuela is de EU de belangrijkste handelspartner van Cuba. De belangrijkste exportgoederen zijn minerale brandstoffen en minerale oliën, suikers, dranken en tabak. In 2015 bedroeg de invoer uit Cuba 540 miljoen. De EU voerde voor 1.600 miljoen euro uit. De EU is tevens de grootste buitenlandse investeerder in Cuba, voornamelijk toerisme, bouw en agro-industrie.

Als gevolg van de hervorming van het stelsel van algemene preferenties (SAP) van de EU in januari 2014, verloor Cuba haar handelspreferenties voor uitvoer naar de EU. Dit had voornamelijk een impact op de tabaksexport waarvoor het douanerecht aanzienlijk is toegenomen.

Relatie tussen Vlaanderen en Cuba

Vlaanderen is partij bij het verdrag van 19 mei 1998 inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen dat de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) sloot met Cuba. De Vlaamse instemmingsprocedure werd afgerond met het decreet van 17 mei 2002. Verder sloot Vlaanderen ook memoranda van overeenstemming met Cuba op het vlak van onderwijs (1997) en op het vlak van transport, wegen en energie (2003). In 2003 werd ook een intentieverklaring ondertekend met het oog op het onderzoeken van de mogelijkheid een algemeen kaderakkoord te sluiten.

In de periode 2002-2010 kende Vlaanderen steeds een handelsoverschot met Cuba. Het jaar 2005 was een recordjaar met een uitvoer van 41,3 miljoen euro. Daarna ging de uitvoer jaar na jaar bergaf, tot in 2009 het dieptepunt werd bereikt en de uitvoer naar Cuba nog amper 14,7 miljoen euro bedroeg. Sindsdien kende de uitvoer weer enkele jaren, uitgezonderd 2012, een stevige groei.

Op het vlak van buitenlandse handel bekleedde Cuba in 2015 de 111^e plaats op de lijst van Vlaamse exportbestemmingen met een totale uitvoer van 58,5 miljoen euro. De Vlaamse import uit Cuba bedroeg in 2015 ongeveer 48 miljoen euro, wat goed was voor een 105^e plaats.

Inhoud

De samenwerkingsovereenkomst is een algemene kaderovereenkomst die drie traditionele aspecten behelst, met name het politieke, het economische en de samenwerking in verschillende andere domeinen. Daarnaast omvat de overeenkomst de politieke standaardclausules van de EU inzake mensenrechten en het Internationaal Strafhof, alsook verbintenissen in verband met de rechten van vrouwen en kinderen, die worden gedefinieerd als essentiële elementen van de overeenkomst.

De voorliggende overeenkomst is de eerste bilaterale overeenkomst tussen de EU en Cuba. De samenwerkingsovereenkomst vormt de basis voor een grotere betrokkenheid bij Cuba door middel van het versterken van de politieke dialoog en het intensiveren van de samenwerking op een breed spectrum van terreinen.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De voorliggende overeenkomst is een traditioneel algemeen kaderakkoord dat de samenwerking regelt tussen de EU en Cuba. De overeenkomst bevat dus voornamelijk kaderbepalingen, die nader moeten ingevuld worden. Als dusdanig heeft de overeenkomst geen financiële weerslag voor de Vlaamse overheid.

Het voorstel kreeg om die redenen gunstig advies van de Inspectie van Financiën op 17 november 2016. Noch de uitgaven, noch de ontvangsten van de Vlaamse overheid worden beïnvloed zodat een gemotiveerd begrotingsakkoord niet vereist is.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag voor de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (ocmw's), de intercommunales of de provincies voor wat betreft hun personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en hun schuld en ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak, noch op de personeelsbudgetten.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1. Reguleringsimpactanalyse (RIA)

Regelgeving ter goedkeuring van internationale verdragen is vrijgesteld van een RIA (Omzendbrief VR 2014/13).

5.2. Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Ontwerpen van decreet die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, moeten niet telkens voor wetgevingstechnisch- en taaladvies worden voorgelegd volgens Omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2014/4 (aanwijzing nr. 305).

5.3. Het aanvragen van de adviezen

De Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlands beleid en de Europese aangelegenheden wordt gemachtigd om het advies in te winnen van de Raad van State, afdeling Wetgeving, met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van 30 dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. De Raad van State heeft immers al advies uitgebracht in soortgelijke verdragsdossiers.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan de overeenkomst inzake politieke dialoog en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Cuba, anderzijds;
- 2° de vertegenwoordiger van de federale regering te machtigen om de overeenkomst mede namens de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest te ondertekenen, op voorwaarde dat zulks vermeld wordt onder de handtekening;
- 3° de minister-president van de Vlaamse Regering te gelasten om de federale minister van Buitenlandse Zaken van deze beslissing in kennis te stellen;
- 4° haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet houdende instemming met de onder 1° vermelde overeenkomst, ondertekend te _____ op _____, alsook aan het bijhorende ontwerp van memorie van toelichting;
- 5° de Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlands beleid en de Europese aangelegenheden, te gelasten over het voorontwerp van decreet, vermeld in punt 4° het advies in te winnen van de Raad van State , met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State op voorwaarde dat de overeenkomst effectief ondertekend is.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

Bijlagen:

- een voorontwerp van decreet;
- een ontwerp van memorie van toelichting;
- de overeenkomst in het Nederlands;
- het advies van de Inspectie van Financiën d.d. 17 november 2016.